

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 156/18

Luxemburg, 17 oktober 2018

Conclusie van de advocaat-generaal in zaak C-444/17
Préfet des Pyrénées-Orientales/ Abdelaziz Arib, Procureur de la République,
Procureur général près la cour d'appel de Montpellier

Advocaat-generaal Szpunar stelt het Hof voor te oordelen dat de terugkeerrichtlijn moet worden toegepast op een derdelander wanneer opnieuw binnengrenstoezicht is ingesteld

Abdelaziz Arib, die de Marokkaanse nationaliteit heeft, is op het Franse grondgebied, dicht bij de landgrens tussen Frankrijk en Spanje, gecontroleerd in een touringcar die onderweg was vanuit Marokko. Eerder was jegens hem een maatregel tot verwijdering van het Franse grondgebied vastgesteld. Aangezien hij ervan werd verdacht het Franse grondgebied illegaal te zijn binnengekomen, is hij in verzekering gesteld en heeft de préfet des Pyrénées-Orientales (Frankrijk) bij besluit vastgesteld dat hij het Franse grondgebied moest verlaten en dat hij in vreemdelingenbewaring moest worden gesteld. De tribunal de grande instance de Montpellier (rechter in eerste aanleg, Montpellier, Frankrijk) heeft de inverzekeringstelling nietig verklaard en als gevolg daarvan ook de daarop aansluitende procedure, met inbegrip van de vreemdelingenbewaring, omdat de inverzekeringstelling niet mocht worden uitgevoerd. De cour d'appel de Montpellier (rechter in tweede aanleg, Montpellier) heeft de beslissing bevestigd, waarop de prefect cassatieberoep heeft ingesteld bij de Cour de cassation (hoogste rechterlijke instantie, Frankrijk).

Het beginsel van het vrije verkeer binnen het Schengengebied brengt mee dat er aan de binnengrenzen tussen de lidstaten geen controles plaatsvinden van personen die deze binnengrenzen overschrijden. De betrokken controle is verricht in juni 2016, tijdens de periode waarin in Frankrijk tijdelijk binnengrenstoezicht was heringevoerd. Daar Frankrijk de noodtoestand had afgekondigd, vond de herinvoering van binnengrenstoezicht, in overeenstemming met de bepalingen van de Schengengrenscodel¹, plaats om het hoofd te bieden aan de ernstige bedreiging voor de openbare orde of de binnenlandse veiligheid.

De Cour de cassation vraagt het Hof van Justitie of het heringevoerde toezicht aan een binnengrens gelijk te stellen is met het toezicht aan een buitengrens in gevallen waarin een derdelander die grens overschrijdt, en of Frankrijk bijgevolg kan besluiten de terugkeerprocedure, zoals geregeld in richtlijn 2008/1152, de zogeheten „terugkeerrichtlijn”, niet toe te passen. Deze richtlijn staat de lidstaten immers toe deze niet toe te passen op derdelanders die door de bevoegde autoriteiten zijn aangehouden of onderschept bij de illegale overschrijding van de buitengrens van een lidstaat en die vervolgens geen vergunning of recht hebben verkregen om in die lidstaat te verblijven.

In zijn conclusie van vandaag wijst advocaat-generaal Maciej Szpunar erop dat de vraag rijst of de bepalingen van de terugkeerrichtlijn verplicht van toepassing zijn in een situatie waarin een lidstaat tijdelijk het binnengrenstoezicht heeft heringevoerd.

¹ Verordening (EU) 2016/399 van het Europees Parlement en de Raad van 9 maart 2016 betreffende een Uniecode voor de overschrijding van de grenzen door personen (Schengengrenscodel) (PB 2016, L 77, blz. 1).

² Richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven (PB 2008, L 348, blz. 98).

De advocaat-generaal is van mening dat er wel een grensoverschrijding heeft plaatsgevonden in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie³ wanneer er qua tijd en plaats een rechtsreeks verband bestaat met de overschrijding van de Frans-Spaanse grens. Hij constateert vervolgens dat de Frans-Spaanse grens niet kan worden aangemerkt als buitengrens in de zin van de terugkeerrichtlijn, maar een binnengrens is.

De advocaat-generaal voegt daaraan toe dat verschillende rechtsbelangen worden beschermd naargelang het gaat om buitengrenzen dan wel om binnengrenzen. Een lidstaat die belast is met het toezicht op de buitengrenzen, handelt in het belang van alle lidstaten, terwijl een lidstaat die besluit binnengrenstoezicht te herinvoeren, dit in zijn eigen belang doet.

De advocaat-generaal komt derhalve tot de slotsom dat een lidstaat de in de terugkeerrichtlijn vastgelegde stappen van de terugkeerprocedure moet toepassen op de situatie van een derdelander die is aangehouden of onderschept in verband met de illegale overschrijding van een binnengrens waar toezicht overeenkomstig de Schengengrenscode is heringevoerd.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof van Justitie niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, in volledige onafhankelijkheid het Hof een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) wordt gepubliceerd op de website CURIA op de dag waarop de conclusie wordt genomen.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

³ Arrest van 7 juni 2016, Affum ([C-47/15](#), zie [CP 58/16](#)).